

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.
Vidéken:
Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivata
Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér.
Egyes példányok kaphatók
Lapunk könyvnyomdájá a a
valamint lapkiadóinknál
kikérelt lapok előfizetésre is
megrendelhető.

Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.

Telefon szám:
= 20 =

Felölös szerkesztő:
GÁLFY SÁNDOR

Telefon szám:
= 20 =

Hirdetések árát,
valamint nyilválti közleményeket kiadóhivata-
lunk mérei szerint a legutányosabban számít

A városok gyűlése.

Az ország rendezett tanácsu városainak jövőnd fejlődése és érdekei megvédelmezése szempontjából nagy jelentőségű dolog folyt le az ország fővárosában hétfőn délelőtt. A rendezett tanácsu városok polgármestereinek egyesülete alakult meg.

Erről a gyűlésről a fővárosi sajtó kimerítő jelentést hozott ugyan; de a helyi sajtó sem hagyhatja megemlítés nélkül. Annál kevésbbé nem, mert Szentés város is érdekelve van. Sőt a mi nagyon is különleges helyzetünkben talán azok között a városok között, van a melyek a jövőnd tekintetéből erősen érdekelve érzik magukat, a legelső helyen mi állunk. Ezt az érdekeltséget maga a város képviselőtestülete is felfogta akkor, amidőn belépett az egyesületbe pártoló tagul.

A fokozatos fejlődés mind több és több kötelezettséget hárít a városokra s mi akik vasutunktól kezdve, minden közintézményt a saját anyagi áldozatunkkal létesítettünk s a kik ezen intézmények legnagyobb részét ma is fenntartjuk, fejlesztjük s saját zsebünk terhére fokozott mértékben érezzük hogy ha a fejlődés természetes útján tovább haladunk a polgárság adózőképeségének rovása nélkül alig maradhatunk

meg. Pedig megállanunk nem szabad. Sok mulasztás, hiba volt a multban. Ezeket a lefolyt évtizedek csak alig tudták helyre hozni. Egyebet ne említsünk, mint a városnak a hatvanas években a vasút építés dolgában hozott két híres határozatát.

De ezeket a régen mult dolgokat el is feledhetjük. Találunk ma is sok mulasztást, gyengeséget. Nem mondjuk ezeket bűnnek. Hiszen nagyon sokszor megessik, hogy éppen azon fordul meg valamely mulasztás, elmaradás, mert nincsen anyagi erő a kivételre.

A most megalakult egyesület hivatása a városok közös természetű ügyeinek egyöntetű rendezetése és a városok fejlődése érdekében való vállvetelt munkálkodás.

Fontos ez a körülmény ma annál is inkább, mert a kormány most már elismeri, hogy a városoknak anyagi erejét nem csak igénybe veszi, de teljesen kimeríti a rájuk háruló állami teendők teljesítése és emiatt már, ha mérsékelt, szinte csekély, rekompenciációképen a városok segélyezésére az állami költségvetésbe két millió koronát állított be.

A városok gyűléséről az alábbi ismertetésben számolunk be:

A gyűlést a Miskolc város polgármestere dr. *Szentpáli* István nyitotta

meg, aki a szervező bizottságnak is elnöke volt. Elnöki megnyitójában rámutatott a városok sanyaru helyzetére, amely a városok tömörülését szükségessé tette s amely tömörülésnek az az első következménye, hogy a kormány már két millió koronát felvett a városok rekompenzálására.

Az elnöki megnyitó után megalakították az egyesület tisztikarát és tanácsát. Városunk polgármestere dr. *Mátéty* Ferenc az egyesület tanács-tagja lett.

A városi törvény reformja dolgában kimerítő memorandumot szerkesztett a közgyűlés.

A városok segélyezésének és a városi tisztviselők illetményei rendezése dolgában két módozat merült föl. 1. A rekompenciáció, amely szerint minden város igényt tart kárpótlásra az állami feladatok ellátásáért. 2. A szükséghez mért segítség, pl. a fedezetlen hiány 50 százalékanak az állam részéről való fedezése. A gyűlés egyik megoldási módot sem fogadta el, hanem a kettőnek összeegyeztetésére törekedvén, kérni fogja a kormányt, hogy az összes városoknak állami feladatok végzéseért járó kárpótlás fele osztás-sék fel a városok között, a másik fele pedig jusson azoknak a városoknak, amelyeknek 50 százaléknál nagyobb

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

Toborzó.

Irla Alba Nevis.

Asszonytársaim! Imhol a kapu.
Döngessük ökleinkkel rajta!
Mig ki nem táru alazatosan,
S be nem léphetünk rajta.

Asszonyvéreim! Pipogya sereg.
Mit tétovaztok? Mire vártok?
Mégse untátok meg a jármot?
Mégis csudára vártok?

Kiesi a kezünk? a bőre győnge?
De pihent vér futkos alatta!
Évezrek letört akarátja
Bujkál kék sorokban alatta!

A hajunkat mi, — jaj, — le ne vágjuk!
Ne fonjuk hasogató köcba.
Szép, fehér hátunk, kerek vállunk
Ne takargassuk nyers daröcba.

A szerelemből ne üzzünk tréfát.
A férfi légyen — nem urunk — párunk.
Akivel büszkén egy sorban állunk.
Akivel mindig egy sorban járunk.

Tul a sorompón, gazzal vegyessen
Paradiesomi virágok nőnek.
Uraim! Az a föld a miénk is.
Boskadn uraim! Utat a nőnek!

Tespedünk régen. Munkára vágyunk.
Lelkeinkben az ős emberalom:
Tudunk nevetni, tudunk szenvedni
Mért ne juthatnánk át a hataron?

Asszonytársaim! Pipogya lelkek!
Ha a fogatok babérra vagyik:
Adjatok arát! És ha kiölnénk.
Egy helyett kerül tízezer másik.

Puhítsuk — ha kell — vérrrel a földet!
Arenk rózsáit vessük beléje.
Ne sajnáljátok! ... Megéri bőven
Annak az első győzelmes napnak
Győzeten éje.

Branyiszkö hős papja.

Irla: **Balla Károly.**

Rettenetes hideg téli napok, krónikába illő hófúvások voltak 1849 február első napjaiban. Guyon glórol Szepesváraljára vonult a dandarával, hogy a branyiszköi hegyet elérje, a hol Sehliek osztrák tábornok már előre tűzérséggel és gyalogsággal rakta meg a magaslatot és minden hegyi utat osztrák katonaság tartott megszállva. Guyon nagyon is jól sejtette, hogy csak valamely csodás bátorság, hősiesség és fáradhatlan kitartó küzdelem révén számíthat eredményre, de az esetben is drága lesz a győzelem, temérdek vér fogja megfesteni a pátolyat fehér hóborította helyet. Mindenáron összekötést kellett teremteni Görgey és Klapka együttműködő seregei között.

Még nem érkezett Guyon dandára a cselekvés színhelyére, mikor Guyon reggel kilenc órákor az erőltetett meneteléstől fadaradt honvédeknek pihenőt adott. Azután éteit és italt osztatot ki a legénység között és meghagyta, hogy mindenki annyi italt vehet magához, a mennyi a nagy hideg ellen és a harsi kedv fokozására elég.

— Nehogy azonban le merjen valaki részegedni — szolt Guyon — mert a közeli esatát józan honvédekkel akarom megnyerni.

Majd tanácskozára hívta a tisztikart, a melynek azonban ellenvéleménye az volt, hogy lehetetlen elfoglalni a hegyet.

Lehetetlen? — jegyezte meg Guyon szigorú gunnyal és félreérthetetlen célzattal elővette pisztolyát.

— Előre tiszt urak, indulás!
A pihenő után felkerekedett a dandár, Guyon pedig magához hívta Erdősit.

— Jó papom! Most vedd elő a keresztet, imádkozzál és buzdítsál, mert ma nagy napunk lesz.

Erdősi a gyalogság élére ment, előbb a rakétások és tűzerek indultak el, de a magyar sereg még nem is ért a hegy aljába, a mikor közelről már jól ki lehetett venni a hegy oldalán elhelyezett osztrák katonaság készülődését. Minden ösvény, minden kigyózo ut tele volt rakva osztrák csapatokkal. Mire a honvédek a hegy aljába értek, már leesapott az első osztrák gránát a besztérei zászoláj előtt, a mely jórészt újoncokból állván, jórészt szétszaladt. Guyon félig boszusan, félig tréfálva visszaküldte:

pótadjuk van, még pedig a pótdadó nagysága szerint.

Elhatározta végül a közgyűlés, hogy a városi tisztviselők fizetésrendezése dolgában törvényjavaslat benyújtását fogja kérelmezni a kormánytól. E szerint a városi tisztviselők olyan fizetési osztályokba volnának osztandók, mint a vármegyei tisztviselők s ez a törvényjavaslat oly időben lenne tárgyalandó, hogy a jövő év első napján életbe léphetne legyen. Hogy pedig a városok ezt a törvényt végrehajthassák, a jövő évi állami budgetbe felvett 2 millió koronából megfelelő előleget fognak kérni.

UJDONSÁGOK.

Kevés a rendőr.

Mostanában két panasz érkezett a rendőrségtől a tanácshoz, illetve az alispánhoz. Az egyik panaszt Dr. Herczegh József helyettes főkapitány, a másodikat pedig Jobban József rendőrhadnagy terjesztette elő az irányban, hogy Szentesen kevés a rendőr. A rendőri szolgálattól az idő szerint az alispánokkal együtt tizenkilenc ember látja el Szentesen. Néhány évvel ezelőtt öt rendőrlégénnyel volt több, mint manapság.

Öt-hat évvel azonban az volt a cél, hogy a városi főtisztviselők fizetését mindenáron javítani kell. Igen ám, de miből, amikor oly sok a város kiadása, hogy a fizetés emelése egy fillérre sem lehet áldozni.

Ekkor sütötték ki azután bizonyos előkelőségek, hogy a tanács tagok fizetését csak úgy lehet emelni, ha néhány rendőrt, mint főlegest a szolgálattól elbocsátanak. Ezek fizetése aztán egyelőre elég lesz a főtisztviselők fizetésének ideiglenes emelésére.

És a kik ezt a dolgot kiutalták e városi közgyűlésen napnál lényesebben megajándékozták, hogy Szentesen sok a rendőr, azok közül ötöt nyomban el lehet bocsátani. Végre is fontosabb dolog az, hogy a városi

főtisztviselők nagyobb fizetési huzzanak, mint sem hogy több ember ügyeljen föl Szentesen a közbiztonságra.

És a képviselőtestület leprement. Elbocsájtott 5 rendőrt, a kiknek a fizetését nyomban oda is adta néhány városi hivatalnok urnak.

Azzal senki sem törődött, hogy az elbocsájtott emberek ezenfelül hogy éltek meg és hogy a még kevesebb számú rendőrség mikép tudja ellátni a közbiztonsági szolgálatokat.

Öt év múlt el az óta, hogy ez az eset megtörtént. De nem éppen ma, hanem akkor is tudták a befentesek, hogy a rendőrlégénység számát nemhogy apuszítani, sőt inkább növelni kellett volna. De a létszám feltételést nem merték horgatni, mert attól tartottak, hogy akadtak még olyan városi képviselők, akinek élénk emlékezetében van bizonyos urak nagyhangú állítása, hogy 5 rendőrt bízást el lehet a szolgálattól bocsátani, mert kevesebb ember is el tudja végezni a rendőri teendőket.

Most 5 év után, amikor — hitük szerint — sokat fejlethetnek a képviselők a tanács is, az alispán is beismerik hogy Szentesen kevés a rendőr és hogy azok számát föltétlenül szaporítani kell.

A tanács egyelőre még nem azzal az indítványokkal lép a közgyűlés elé, hogy a város pénzén szaporítsuk a rendőrséget, hanem azzal, hogy a rendőrség államosítása végett írjon fel a képviselőtestület a kormányhoz.

Hát írjon fel a képviselőtestület. Ez pénzbe nem kerül, azonban azt előre is jellezzük, hogy a feliratnak eredménye nem lesz. Ismeretes ugyanis az újságírók előtt gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek éppen a vidéki rendőrség államosítása ügyében nem régóta elmondott véleménye. Gróf Andrássy nem hívta a rendőrség államosításának. Szentes város kedvéért sem tesz kivételt. Ezt nem csak mi gondoljuk, de azok is jól tudják, a kik a rendőrség államosítása végett a feliratot indítványozták. Az a felirati javaslat csak arra jó, hogy a képviselőtestületet elökésítsék arra, hogy a rendőrség számát megelőző a város pénzén szaporítsuk. És ha a képviselőtestület nem áll a sorára a rendőrséget szaporítani is fogják

a többi zászlóalj. Két oldalról támadtak a hős honvédek. Sotifried eredese a jobb oldalán igyekezett elvagni a menekülő akárcs osztrák sereg újat. Győrk roham a másikat követve, a honvédsereg miniegy feltartóztatlan áradat tört előre, Deym osztrák tábornok retárlást hivatott és ügyessége menekült Eperjes felé a megtizedelt osztrák sereggel.

Erdősi, a tábori pap, mindenütt volt a föl leghevesebben dühöngött a harc. Parancsnok alio hősiességgel fejtett ki a 33-ik zászlóalj, a mely Guyonnak veszélybe került ügyütegét mentette meg.

A csata sorsa eldőlt, magyaroké lévén a győzelem.

— Fiúk, — szolt Guyon a sorakozó győztes honvédekhez, — dicső, hősi munkát végeztétek, de az én hátor pupom nélkül, a két ugy tudott lelkesíteni, nem győztük volna. Élőtök köszönöm meg neki ezt a ritka bátorságot.

Ez a hős pap immár tizenhat év óta halott. Nyírán alussza örök álmát. Hetvenhat évet élt. Branyiszkon kívül még nyolc esztendőn kiállt a szelvény. Azután buzdosult majd halott és csöndesen misézett 1883-ban, mint parizsi hadifogoly nyugalomban vonult. Haláláig minden évben összehozták a karát. Tisztelt, hogy a nagy esztendőnkönnyű kegyelmeik és elismerésük adta

a közpénztár terhére. Mi is beismerjük, hogy a rendőrséget szaporítani kell, mert 68 ezer katesztrális hold területen 19 ember a közbiztonsági szolgáltatást kielégíteni nem képes. A föntbbieket csak azért mondtuk el, hogy rámutassunk arra, hogy bizonyos urak sose járnak az egyenes úton, ténykedéseiket ezzel a példabeszéddel lehet jellemezni: *ha akarom veszni, ha akarom nem veszni!* Egyszer sok a rendőr, máskor meg nagyon is kevés.

— Polgármesterek értekezlete. Dr. Bárczy István budapesti polgármester néhány törvényhatósági és rendezett tanácsú város polgármesterét a fővárosba értekezletre hívta össze, hogy a magyar városok anyagi jóléte érdekében tanácskozzanak. Dr. Mátéfy Ferenc városunk polgármestere is jelen volt a tanácskozáson. Az értekezlet elhatározta, hogy jövő év május havában a magyar városok polgármesterei Budapesten kongresszust tartanak. A kongresszusnak főbb tárgyai a következők lesznek: 1. A kongresszusok állandósítása. 2. A városi statisztika szervezése. 3. A városok pénzügyeinek kérdése. 4. A városok közlekedése. 5. A városi kisajátítási politika.

— Reformáció ünnepe. Október 31-én szombaton ünnepeltül a protestáns világ annak emlékére, hogy Luther Márton a nagy reformátor, a wittenbergi váremploim ajtajára kiszegte a 95 pontból álló hitételt, a mely alapul szolgált a protestáns egyházak megalakulásához. Ennek emlékére a helybeli református és ágostai evangélikus templomokban ünnepi istentisztelet lesz. A református templomban Fűző Zoltán, az ágostai evangélikus templomban pedig Petrovics Soma apóstol lelkész tartja a délelőtti ünnepi beszédet.

— A tanács részvéte. Megirtuk, hogy Szentes város tanácsa legutóbb tartott ülésén részvevőket juttatott Dr. Molnar Jenő városunk országgyűlési képviselőjéhez, a kinek édes anyja a múlt héten Debrecenben elhunyt. A tanács részvét nyilatkozata így hangzik: „Szentes város tanácsa, mely megilletődéssel értesült azon súlyos és megrendítő csapásról, melyet Nagyságokra a mindenható gondviselés hozott édesanyjának halálával. Ez alkalomból Szentes város tanácsa képviselőiben ennek osztatlan részvételtől tohacsolom azt, hogy a mindenható gondviselés által Ns-ra mert súlyos csapás okozta fájdalom enyhítése öszinte szívvel jövő igaz részvétünk s adjon az ég mély fájdalomnak elviseléséhez erőt.

— Megyebizottsági tag jelölés. Megirtuk, hogy Szentesen az első aválasztási kerületben Albertényi Antal lemondása, a második aválasztó kerületben pedig Dr. Molnar Jenő megye bizottsági tagságának közigazgatási bíróságilag való megsemmisítése folytán 1—1 megye bizottsági tag aválasztása vált szükségessé. A törvényhatósági közgyűlés a választás megjelölésére november 15 napját tűzte ki. Az első 48-as kör vasárnap délelőtti tartott rendkívül közgyűlésében foglalkozott a megyei bizottsági tag aválasztással s az első aválasztó kerületbe Dr. Kiss Béla a második aválasztó kerületbe pedig Dr. Molnar Jenő városunk országgyűlési képviselőjét jelölte. Ha a párt összetart, a két jelölt megválasztása föltétlenül bizonyosnak vehető.

— A 48-as kör nem vesz házat. A helybeli első függetlenségi és 48-as népkör vasárnap délelőtti tartott rendkívül közgyűlésében foglalkozott a házvetél ügygel. Megirtuk, hogy a választmány által kiküldött három tagú bizottság özvegy Vass Lajosné Farkas Mihály utcán házat vetett meg a kör részére. A szerződést, a választmány elfogadta

— Hej, fiúk, minden köszöntés nélkül hagytok itt?

Azán egy ágyút irányítottól felejük ezzel a parancsal:

— Előre, nem arra az ellenség, hanem erre, a ki hátrál, lelövetem!

A zászlóalj hamar esziasorba állott és kezdetét vette a roham. Egyre másra pukkantak a rakéták, dörögtek az ágyúk. A honvédek feltűzött szuronyal rohantak, előtűnt, közöttük, mindenütt ott volt a hatalmas terméti tábori pap, Erdősi Imre, Jobbjában magasra tartotta az egyszerű keresztet, haljával a hegynék mutatott.

— Előre, fiúk! Előre! Velünk az Isten! Ne hagyjuk elveszni a hazát! — kiáltotta kipirult arccal, miatt az osztrákok sűrű golyózápora innen is onnan is leterítette melőle a honvédekkel. Sok honvéd megtört tekintetének utolsó sugara esett a hős papra s a pap kezében lévő keresztre.

Rettenetes volt a küzdelem. Egy pillanatra mintha a honvédek megbökökcentek volna az osztrákok gyilkos lüszere elől. Huszonhárom hegyi úrforduló volt, mindvégig tele ellenséggel. Guyon odalovagolt az ingadozni látszó besztiercei zászlóalj elé, mögöttük karliáságyukat vontatták fel és rájuk kiállott.

— Előre: dupla lövés, hátra felkártaes!

A zászlóalj szégyenérzetében összedobta magát és a mörk Erdősi is oda kiállott:

ideiglenes adásvételi szerződést nem hagyta jóvá. A 48-as körnek egyelőre nem lesz háza így tehát továbbra is szellemi kénytelen.

— Az első 48-as kör részvételylatkozata. A helybeli első 48-as függetlenség népkör rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy Dr. Molnár Jenőhöz részvételylatot intéz azon alkalomból, hogy szereteti édes anyja elhunyt.

— Szeretel vendégség. A Ref. Kőr szeretetvendégsége mindinkább kialakul; miként három évvel ezelőtől, úgy most is a gazdasszonyok kitűnő konyhája a jó magyar izlés legkitűnőbb ételeivel fogja a vendégeket kielégíteni s e gazdálkodás ebéd meglehetősen szerény árszámbal terítékneként 2 koronába kerül; amely ármegállapítás abban találja indokoltat, hogy a rendezőség inkább azon volt, hogy minél nagyobb számba tudja összehozni a református híveket, minsem azon, hogy az aláírás íveket a gyűjtéssel megbízott kis leányok hordják és Török Sándor kőri szolga személyesen fogja fölkeresni a hitorszósokat az aláírás gyűjtése iránt, ő azonban csak azokat járja be, akik utiránya esnek, tehát a kikhez el nem jut, azok sziveskedjenek vagy a körben, vagy a ref. egyház pénztári szobájában kitélt ívre föl iratkozni, vagy pedig a kis leányok izein. A rendezőség minden elkövet, hogy az ebéd családias hangulatú és jóízű és emlekezőleg legyen. Az adományok pentek este 5 óráig juttatandók el a Kórhöz.

— Szocialista gyűlés. Az újjászervezett szocialista vasárnap délelőtt 10 órakor a tyúkpiactéren népgyűlést tartottak, hogy a választási törvényjavaslat ellen állást foglaljanak. A népgyűlésre Dr. Molnár Jenő városunk országgyűlési képviselőjét és Mezői Vilmost, a szegvári kövelet is meghívták. Ezek azonban nem jöttek el. Dr. Molnár Jenő a gyász miatt nem jött, de tudatta a paritál, hogy nem a piurális, hanem az általános egyenlő ítíkos szavazásnak a híve. Mezői Vilmos pedig azért maradt távol, mert korábban Nadudvára ígérkezett, a hol szüneten vasárnap volt népgyűlés hasonló ügyben. Így a szocialisták programját, illetve a választási törvény elleni kifogásokat Nyilas János csongrádi lakos fejtegette a több száz főnyi hallgatóság előtt. Nyilas mind végig higgadtan, tárgyilagosan beszélt és így beszédje a más partifalisan hallgatókra is jó hatást gyakorolt. A népgyűlés elfogadta azt a határozati javaslatot, mely szerint az általános, egyenlő, ítíkos és községközéni szavazás érdekében a kormányhoz felirat intéztek.

— Egyház tanácsi ülés. A helybeli református egyháztanács október 31-iken, szombat délelőtt az ünnepi istentisztelet után az egyháztanács termében gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: 1. Emlekezés a reformáció adatairól. 2. A szentesi református egyházban alapítványt feltételező jövedelmek nevének felolvasása. 3. Intézkedés a szegény iskolás gyermekek felruházása iránt. 4. Dadi Sándor kervenye mezsze kügazítás iránt. 5. Angster József és fia orgonagyárossal kötött szerződés betervezése.

— Békési papválasztás. Vincze Ödön békési református lelkész pár héttel ez előtt elhalálozott. A temetési szertartást Futó Zoltán szentesi és Koppányi Gyula békésbubai lelkészek végezték. Vincze Ödön sírján még ki sem zóidult a fű, a békési református hívek már is azon gondolkoznak, hogy kit valassanak meg az elhunyt lelkész helyébe. A napokban egy küldöttség jött Futó Zoltánnal, a kit arra íggyekeztek kapacitáit, hogy pályázzon a békési lelkéssé állásra. Futó Zoltán elhatározta magától ezt a megválasztást felkörülni, jöhetne, hogy a békési parochia jövedelme nagyobb a szentesinél. Majd Koppányi Gyula esubai lelkéssel kériék fel a jölettség elfogadására, a kit szintén nagyon megkedveltek a békési hívek a

Vincze Ödön temetésén elmondott beszédéért. Koppányi Gyula azonban kijelentette, hogy szívesen elfogadná a jölettséget, de ő az egyházi törvény értelmében nem pályázhatik. Az egyházi törvény értelmében ugyanis megválasztás lelkéssé állásra csak azok jöletthetők, a kik legalább már egy évig lelkészkedtek ott, a honnan a pályázati kervenyt benyújtották. Koppányi Gyula pedig még csak április hónapban tölti be az egy évét B. Csahán, így tehát pályázata figyelembe sem jöhet. Mindezek dacára a »Békésmegyei Ellenék« legutóbbi számában azt olvassuk, hogy békési pappá való megválasztásra első sorban Futó Zoltánnak, másodsorban pedig Koppányi Gyulának van legelőbb kilitása.

— Orosháza községi adója. Szentesen még ma is többen azt hiszik, hogy nincs boldogabb Orosháza község népénél, mert Orosházán nem ismerik a községi pótdadót. Erre a hiedelemre alaposan rácafol az Orosházán megjelenő »Békésmegyei Ellenék« legutóbbi száma. Előbb az újsághól tudjuk, hogy Orosháza község jövé évi bevétele 160,072 K 74 f. kiadása pedig 73,911 K 03 fill. irányoztatott elő. A fedezetlen hiány tehát 13,838 K 29 f. melyet 67,5%-os pótdadóval kell fedezni az orosházai lakosságának. Az idei pótdadó 2%-al több, mint a jövé évi lesz. Előbb látható, hogy Orosházán is ismerik a községi pótdadót, sőt meglehetősen nyugének is alatta az ottani lakosok. Az orosházaiak azonban vigasztalódhatnak, mert még soká jutnak oda a hol mi vagyunk. A mi községi pótdadónk veszedelmes gyorsasággal halad a 100%-hoz.

— Toborzó. Mai tárcs rovatuánkban e címmel *Alba Veris*-nek, az országosan ismeri kitűnő költőnek tollalából gyönyörű költeményt talál az olvasó: lendületes, bátor, szinte harcias rindól, mely a mi magyar asszonyokat szólítja sorompóba. A modern társadalmi átalakulás keretében a nők érvényesülésének újat hivatandólag nőirodák legkiválóbbjai egyengetik s a kultúra ez előretörésének egyik vezérének esendű meg most a *Toborzó*-t a fényes tollú nőpoéta. A remek költemények különös aktualitást ad az az érdekes körülmény, hogy a magyar nőiörök most toborozására egyeseges laboria, eszméik propagálására s kultúr organumot is szerveznek magunknak NŐI ÉLETT címen mely mint díszes, illusztrált folyóirat legközelebb jelenik meg *Alba Veris* szerkesztése alatt. A maga nemében páratlan újsághól olvasóink kívánatra mutatványzatot kaphatnak, ha ez iránt a kiadóhivatáshoz (Budapest, IX. kerület, Angyal-utca 29.) fordulnak addig is ezt a gyönyörű költeményt adjuk mutatónak, mint legjellemzőbb termékét az ebredő korszellemnek.

— Betörés a csongrádi adónivatalba. Szenzaciós eset történt hétfőre virradóra Csongrádon — ismeretlen feltételek — betörték az ottani m. kir. adónivatalba. A ház oldalát asták ki a betörők, azonban a wertheim szekrényt nem törték föl, nyilván a munkajuk közben valami zörögést megijedtek és emenekültek. A betörést csak hétfőn reggel vetlék észre. A csongrádi rendőrség és esendőrség egyesült erővel nyomoznak a betörők után, azonban eddig a nyomozásnak kielégítő eredménye nincs.

— Elmentek a színeszék. Dr. Farkas Ferenc színtársulata, mely több mint egy hónap óta szórakoztatta színelőadásával a helybeli közönséget, szerden eltávozott Szentesről. Úgy a színtársulat, mint a közönség meg leheték egymással elégedve; a társulat azért, mert a közönség részéről bőséges partolában részesült, a közönség pedig azért, mert a színtársulat majdnem minden újdonságot bemutatott kitűnő előadásban. A színtársulat től állomás helyére. Szabadkán meit.

— A »márványterem« megnyitása. A múlt évfűzeében a »Dél-ő esárdának« volt

egy nevezetessége, az ugynevezett »márványterem«. Ne tessék hiúni, hogy ez valami óriási terem leti volna, sőt ellenkezőleg, egy kicsiny szobácska, a hol azonban sok jó ember ártított néha hajnalig barátai poharat vig notázás mellett. A »márványterem« az utóbbi években nem volt használatban. Kiriák Árpád azonban ezt a barátságos helyiséget újra rendbe hozatta s zombat este dísznótoros vacsorával nyitja meg. A kik szeretik a jó bort és a barátságot, bizonyosan szívesen fogják felkeresni ezután is a »márványterem«.

— Megcsalt búzakereskedő. A mul hetekben történt, hogy Weisz Jakab búzakereskedőhöz beállított egy parasztasszony és 5 métermazsa búzát kínált megvételre. Az alku hamarosan meg lett kötve és annak reményében, hogy a búzát az asszony másnap beszalítja, Weisz Jakab még 5 forint foglaltól is adott. Weisz Jakab azonban haszlatlan várta az asszonyt, nem vitte sem a búzát, sem a pénzt. Weisz Jakab már keszletel is vetet a pénzére. Hétfőn azonban az történt, hogy az asszony ismét beállított hozza s ezúttal 8 métermazsa búzát kínált megvételre. Weisz Jakab azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek. A rendőrök az asszonyt kihallgatták, a ki beismerte, hogy mulkorábban csakugyan eladott 5 mázsa búzát Weisz Jakabnak arra 5 forint foglaltól fel is vett, azonban a búzát nem szállította be. A rendőrség azt is kiderítette, hogy a szélhalmos asszonyt Rácz Imrénének hívják és Szegvárra való. A rendőrség a bűnügyi eljárás folytatja Rácz Imréné ellen.

— Névmagyarosítás. Kohn Adolf helybeli lakos a polgármester újan kervenyt nyújtott be a helygymnászterhez vezetek nevének »Kemény«-re való magyarosítása iránt. A polgármester a kervenyt illetékes helyre való eljuttatás végett az alapsáni hivatalhoz terjesztette föl.

— Cigány ribillió. Tegnapelőtt megint nagy ribillió volt a putrik között. Egy cigány férfiú és egy cigány hölgy kaptak harja egymással. A dolog ugyanis úgy történt, hogy Czinka József összehaláskodott Malkócs Istvánnal. Az asszony be bírta volna nyelvét ellenfelét, de Czinka József erősebb argumentumhoz az öléhez folyamodott és alaposan elverte Malkócsné asszonyomat, a ki a kapott sérülések miatt bűnvádi feljelentést tett tanácsjára ellen.

— Virilís megbízott. Piti Mariska Szentes városi virilís jogát Dr. Oze Gyula ügyvédre ruházta. A jövé évben tehát Dr. Oze Gyula mint virilís megbízott fog helyet foglalni Szentes városi képviselők közgyűlésén.

— Elveszett kabát. Sojmos Karoly kiséri lakos a rendőrségben bejelentette hogy e hónap 9-iken a vekerlapos-kistóket uton koesin jött s teli kabátja leesett a koesiről. A megtaláló felhívatik, hogy a kabátot mielőbb vigye be a rendőrségre, mert ha azt a rendőrök találják meg valakinél, akkor ebből még baj származhatik arra nézve, a ki a kabátot jogtalanul tartja vissza magánál.

— Ellopott kukoricaszár. Papp Lajos Széchenyi úti lakos panaszkolja, hogy a napokban ismeretlen egyen 170 kéve kukoricaszart lopott el a terter földjéről. A panasz folytán a rendőrség a bűnügyi nyomozást megindította.

— Tűz. Tegnap délelőtt 10 óra tájban tűzet jeleztek az őrloronyban. A tűzveszedelem Sarkaui Nagy Zsigmond kureaparti-utca 32 számú házában volt, a hol egy melléképület leti a lángok martaléka. A tűzet hamarosan eloltták. A kár körülbelül 500 koronán. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— Kibabolt szőlő. Kedden éjjel Soós László postatiszt nagybogyi szőlőjében tolvajok működtek. Felhörték az épület ajtaját és körülbelül két métermazsa körtét és almat raboltak el. A betörőket a rendőrség keresi.

Mezőgazdasági háziipar.

Némely vidéken a magyarországi földmives népek, van egy nehezen gyógyítható betegsége: a lustaság. A földmives nép abban a hiszemben van, hogyha felszántott, elvetett, akkor aratásig a többi az Isten dolga; ha meg learatott, kicsépett és behombározott, megint beül a sutba s rágyújtva a bagóvert makrapipára, átfüstöli a telet a tavaszi mezőgazdasági munkáig. Kezét csak annyiban farszítja, hogy lenyomkodja mutatoujjával a dohányparaszát, szájához viszi vele a kanalat s legfeljebb a makk hetest veti le maga elé durakozás közben. Mert a vasárnapot, meg a telet pihenőre szánta a jó Isten. Legalább is az ő véleménye szerint. Hogy a gereblye hiányzó fogait is meg lehetne bogoznia, más egyéb gazdasági szerszámot meg kellene javíthatnia, ez nem jut eszébe. Annál kevésbbé gondol arra, hogy holmi furás-faragás, kosár-fonás szakjót-kötés, mi egyéb házfoglalatossággal nemcsak a maga kis háztartását lehetne szükségessékel ellátnia, hanem hovatovább pénzelné is belőle. A famunkát elvégzik a teknő-vájó, villafaragó cigányok, kosarat, szakjót meg hadd kössenek a tótok, azok úgy se valók másra. Így gondolkodott a parasztság jó hosszú időn keresztül. Hanem egypár szüktermést adó keserves esztendő üstökön fogta s úgy kenyér-zsiradék folytán rábirta őket ittamott, például Szentesen is, hogy téli foglalkozáson jártassák az eszüket. Leginkább az állam állott oldaluk mellé s szoktatta őket hasznos téli foglalkozáshoz, melyből helyenkint kifejlődött a háziipar.

Mióta a kivándorlás oly hatalmas arányokat öltött, a földmivészügyi miniszterek figyelme is odairányult, hogy a parasztságot telire mezőgazdasági háziiparral foglalkoztassák. Darányi az érdem, hogy a parasztnép téli foglalkoztatása ügyszólván az ország minden részén, így Szentesen és az egész Csongrád megyében meghonosult. Ma már az egész országra kiterjesztették e fontos akciót s a gazdasági egyesületekkel, gazdakörökkel, iparfejlesztő bizottságokkal, gazdasági és ipari szakiskolákkal karöltve dolgoznak azon, hogy a mezőgazdasági háziiparnak minél több embert hódítsanak meg. Ez idén háromszázötven közegben rendeznek téli tanfolyamot, melyekben minleg 12.000 munkást tanítanak ki a kosárfonásra, szakjót-kötésre, gyékény- és sásfonásra, seprőkötésre, s különböző fafaragásra.

A parasztnép a fafaragásban különösen kiváló mester. Csak az alföldi pásztor emberek ostor nyelei, kásakeverői, sőtartói, kulacsai, a földmivesek ösztöke, gereblye, villa, orsó faragványai nemcsak mint kézimunkák érdekesek, de kulturisztóriai értékük is van. Pedig ezek csak a saját szükségletükre, időtöltésből farigcsálnak, anyagi hasznuk belőle nincs. Ha már most kereskedelmi cikké akarjuk tenni a parasztkéz faragványait a népies motívumok felhasználásával olyan tárgyakat készíthetnek, melyek nemcsak itthon találnak piacot, hanem a külföld előtt is értékkel fognak birni.

Lapkiadó: Gálly Sándor.

Laptulajdonos: Vajda B. utóda.

Hirdetések.

Pályázati hirdetmény.

A tiszaföldvári polgári társulati alap igazgatósága, lemondás folytán megüresedett téglaemesteri állásra ezenel pályázatot hirdet, ezen állást elnyerni szándékozó, pályázati kérvényüket a társulati alap igazgatóságához november hó 15-ig nyújtják be, ahol is a feltételek megtekinthetők.

IGAZGATÓSÁG.

Eladó

egy teljesen új benzin motoros cséplő garnitúra jutányos áron. Értekezni lehet

Sima Andorral
Br. Harucker utca 1. szám alatt.

Eladó vendéglő.

Közel a piac térhez egy jó forgalmu, esinos berendezésű, villanyvilágított felszerelt vendéglő házzal együtt eladó. Az épületben van két borozó helyiség, 4 szobás lakás, két pince, kuglizó, ártézi vízvezeték, megfelelő melékhelyiségek és külön baromfi udvar.
Cím a kiadóhivatalban.

Házeladás.

II. kerület Jókai-utca 2 számú ház (jelenleg keményítő gyár) kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Kiadó szoba.

Egy esinosan burtozott szoba azonnal kiadó.
Cím a kiadóhivatalban

Egy 14-15 éves fiút tanulól fel vesz Sima Andor villamfelszerelési vállalkozó.

S I M A A N D O R

műszaki vállalkozó.

— SZENTES —

I. K. Baró Harucker u. 1. sz. Nagy Ferenc ház

Elvállal: villamostelep berendezéseket, vezeték szereléseket, javításokat, csengő berendezéseket és javításokat; ártézi kutak furását, vízvezeték, fürdő szoba berendezéseket, vízvezeték javításokat, szereléseket.

A végzett munkálatok helyességéért, szakszerű elkészítéséért szavatol.

Jutányos olcsóárak.

Szentes város rendőrkapitányságától.

6443/kp. 1908.

A heszeni légy elleni védekezés.

Szentes város rendőrkapitánysága a m. kir. földmivészügyi miniszter 57661 VI 1908 sz. és Csongrád vármegye alispánjának 4403/alsp 1908 sz. rendelete alapján felhívja és figyelmezteti a földtulajdonosokat, hogy a nagy károkat okozó heszeni légy ellen ugynevezett csalogató vetések alkalmazásával védekezhetnek.

A csalogató vetés abban áll, hogy minden táblában több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő a mely barázdák a rendes vetéskor tél beállta előtt jó mélyen alászántandók, mert a légy ezekbe rakja petéit, s így ha nem kerülnek tökéletesen a föld alá tavasszal kikelnek.

Ajánlatos az ilyen alászántott csalogató vetések lehengerezése is.

Szentes, 1908 október 21.

Dr. HERCZEGH h. redőrfőkapitány.

Központi szálloda és vendéglő azonnal bérbe kiadó.

Hirdetéseket a legjutányosabb árért vesz fel a „Szentesi Lap” kiadóhivatala Szentes, ev. ref. bérház.